Karta pro přežití s GNU Emacsem

pro verzi 30

V následujícím textu `C-z` znamená: stiskněte klávesu '`z`' a současně přidržte stisknutou klávesu *Ctrl*. `M-z` znamená, že současně s klávesou '`z`' přidržíte klávesu *Meta* (většinou označenou *Alt*) nebo ji stisknete po stisknutí klávesy *Esc*.

Spuštění Emacsu

Pro spuštění GNU Emacsu jednoduše napište jeho jméno: `emacs`. Emacs rozděluje rámec na několik částí: řádek menu, buffer s editovaným textem, tzv. mode line popisující buffer nad ní a minibuffer v poslední řádce.

`C-x C-c`	ukončení Emacsu
`C-x C-f`	editace souboru; tento příkaz využívá minibuffer k přečtení jména souboru; tento příkaz použijte i tehdy, chcete-li vytvořit nový soubor zadaného jména
`C-x C-s`	uložit soubor
`C-x k`	zavřít buffer
`C-g`	ve většině situací: zastavení aktuálně prováděné činnosti, zrušení zadávání příkazu apod.
`C-x u`	obnovit

Pohyb

`C-l`	přesun aktuální řádky do středu okna
`C-x b`	přepnutí do jiného bufferu
`M-<`	přesun na začátek bufferu
`M->`	přesun na konec bufferu
`M-x goto-line`	přesun na řádek zadaného čísla

Více oken

`C-x 0`	odstranění aktuálního okna
`C-x 1`	aktuální okno se stane jediným oknem
`C-x 2`	rozdělení okna horizontálně
`C-x 3`	rozdělení okna vertikálně
`C-x o`	přesun do jiného okna

Regiony

Emacs definuje 'region' jako prostor mezi *značkou* a *bodem*. Značka je nastavena pomocí `C-`*space*. Bod je v místě aktuální pozice kurzoru.

`M-h`	označ celý odstavec
`C-x h`	označ celý buffer

Vyjmutí a kopírování

`C-w`	vyjmi region
`M-w`	zkopíruj region do kill-ringu
`C-k`	vyjmi text od kurzoru do konce řádku
`M-DEL`	vyjmi slovo
`C-y`	vlož zpět poslední vyjmutý text (kombinace kláves `C-w C-y` může být použita pro přesuny textů)
`M-y`	nahraď poslední vložený text předchozím vyjmutým textem

Vyhledávání

`C-s`	hledej řetězec
`C-r`	hledej řetězec zpět
`RET`	ukonči hledání
`M-C-s`	hledej regulární výraz
`M-C-r`	hledej regulární výraz zpět

Kombinace `C-s` nebo `C-r` můžete použít i k opakování hledání jiným směrem.

Značky (tags)

Tabulky značek (tags) zaznamenávají polohu funkcí a procedur, globálních proměnných, datových typů a dalšího. Pro vytvoření tabulky značek spusťte příkaz '`etags` *vstupní_soubory*' v příkazovém interpretu.

`M-.`	najdi definici
`M-,`	běž tam, odkud byla volána poslední `M-.`
`M-x tags-query-replace`	spusť query-replace na všech souborech zaznamenaných v tabulce značek.

Překlady

`M-x compile`	přelož kód v aktivním okně
`C-c C-c`	běž na poslední chybu překladače, v okně překladu
`C-x '`	v okně se zdrojovým textem

Dired, editor adresářů

`C-x d`	spusť Dired
`d`	označ tento soubor pro smazání
`~`	označ všechny zálohy ke smazání
`u`	odstraň všechny značky pro smazání
`x`	smaž soubory označené pro smazání
`C`	kopíruj soubor
`g`	obnov buffer Diredu
`f`	navštiv soubor v aktuální řádce
`s`	přepni mezi řazením podle abecedy a data/času

Čtení a posílání pošty

`M-x rmail`	začni číst poštu
`q`	ukonči čtení pošty
`h`	ukaž hlavičky
`d`	označ aktuální zprávu ke smazání
`x`	smaž všechny zprávy označené ke smazání
`C-x m`	nová zpráva
`C-c C-c`	pošli zprávu a přepni do jiného bufferu
`C-c C-f C-c`	přesuň se na hlavičku 'Cc' a pokud neexistuje, tak ji vytvoř

Různé

`M-q`	zarovnej odstavec
`M-/`	doplň dynamicky předchozí slovo
`C-z`	ikonizuj (přeruš) Emacs
`M-x revert-buffer`	nahraď text editovaného souboru tímtéž souborem z disku

Nahrazování

`M-%`	interaktivně hledej a nahrazuj
`M-C-%`	za použití regulárních výrazů

Možné odpovědi v módu hledání jsou

`SPC`	nahraď tento výskyt; běž na další
`,`	nahraď tento výskyt; nechoď dále
`DEL`	tento výskyt nenahrazuj a běž dál
`!`	nahraď všechny další výskyty
`^`	zpět na předchozí výskyt
`RET`	ukonči query-replace
`C-r`	začni rekurzivní editaci (`M-C-c` ji ukončí)

Regulární výrazy

`.` (tečka)	libovolný znak kromě znaku nového řádku
`*`	žádné nebo mnoho opakování
`+`	jedno nebo mnoho opakování
`?`	žádné nebo jedno opakování
`[...]`	označuje třídu znaků
`[^...]`	neguje třídu znaků
`\`*c*	uvození znaku, který by měl jinak speciální význam v regulárním výrazu
`...|...|...`	vyhovuje jedné z alternativ („nebo“)
`\( ... \)`	seskupení několika vzorků do jednoho
`\`*n*	totéž jako *n*-tá skupina
`^`	vyhovuje na začátku řádku
`$`	vyhovuje na konci řádku
`\w`	vyhovuje znaku, který může být součástí slova
`\W`	vyhovuje znaku, který nemůže být součástí slova
`\<`	vyhovuje na začátku slova
`\>`	vyhovuje na konci slova
`\b`	vyhovuje mezislovním mezerám
`\B`	vyhovuje mezerám, které nejsou mezislovní

Registry

`C-x r s`	ulož region do registru
`C-x r i`	vlož obsah registru do bufferu
`C-x r SPC`	ulož aktuální pozici kurzoru do registru
`C-x r j`	skoč na pozici kurzoru uloženou v registru

Obdélníky

`C-x r r`	zkopíruj obdélník do registru
`C-x r k`	vyjmi obdélník
`C-x r y`	vlož obdélník
`C-x r t`	uvození každého řádku řetězcem
`C-x r o`	otevři obdélník, posuň text vpravo
`C-x r c`	vyprázdni obdélník

Příkazový interpret

`M-x shell`	spusť příkazový interpret v Emacsu
`M-!`	spusť příkaz příkazového interpretu
`M-|`	spusť příkaz příkazového interpretu na region
`C-u M-|`	filtruj region přes příkaz příkazového interpretu

Kontrola pravopisu

`M-$`	zkontroluj pravopis slova pod kurzorem
`M-x ispell-region`	zkontroluj pravopis všech slov v regionu
`M-x ispell-buffer`	zkontroluj pravopis v bufferu

Mezinárodní znakové sady

`C-x RET C-\`	zvol a aktivuj vstupní metodu pro aktuální buffer
`C-\`	aktivuj nebo deaktivuj vstupní metodu
`M-x list-input-methods`	zobraz seznam všech vstupních metod
`M-x set-language-environment`	specifikuj hlavní jazyk
`C-x RET c`	nastav kódovací systém pro následující příkaz
`M-x find-file-literally`	edituj soubor bez jakýchkoli konverzí
`M-x list-coding-systems`	ukaž všechny kódovací systémy
`M-x prefer-coding-system`	zvol preferovaný kódovací systém

Klávesová makra

`C-x (`	začni definici klávesového makra
`C-x )`	ukonči definici klávesového makra
`C-x e`	spusť naposledy definované klávesové makro
`C-u C-x (`	přidej do posledně definovaného klávesového makra
`M-x name-last-kbd-macro`	pojmenuj naposledy definované makro

Jednoduché nastavení

`M-x customize`	jednoduché nastavení

Pomoc

Emacs doplňuje příkazy. Stisknete-li `M-x` *tab* nebo *space* dostanete seznam příkazů Emacsu.

`C-h`	nápověda Emacsu
`C-h t`	spustí tutoriál Emacsu
`C-h i`	spustí Info, prohlížeč dokumentace
`C-h a`	ukáže příkazy vyhovující zadanému řetězci (apropos)
`C-h k`	zobrazí dokumentaci funkce spuštěné pomocí zadané klávesy

Emacs pracuje v různých *módech*, které upravují chování Emacsu pro editovaný text daného typu. Mode line obsahuje jména aktuálních módů v závorkách.

`C-h m`	zobraz dokumentaci aktuálních módů.

Copyright © 2025 Free Software Foundation, Inc.
Pro GNU Emacs 30
Włodek Bzyl (matwb@univ.gda.pl)
Do češtiny přeložil Pavel Janík (Pavel@Janik.cz)
Released under the terms of the GNU
General Public License version 3 or later.
For more Emacs documentation, and the TEX
source for this card, see the Emacs distribution,
or `https://www.gnu.org/software/emacs`